

ПАРТНЕРСТВО ЯК МЕТОД ПРОСУВАННЯ МОДЕЛІ ВИЩОЇ ОСВІТИ ДЛЯ ЦІЛЕЙ СТАЛОГО РОЗВИТКУ

*В. Я. Швець, д. е. н., професор, vasil-shvetc@ukr.net, Л. Л. Палехова, к. е. н., доцент,
pall@hotmail.ru, ДВНЗ «Національний гірничий університет»,*

М. Шмідт, д. т. н., професор, PhD, umweltplanung(at)tu-cottbus.de,

*Д. Палехов, к. ю. н., PhD, palekdmy@tu-cottbus.de, Бранденбурзький технічний університет
Коттбус-Зенфтенберг*

Методологія дослідження. Результати отримані за рахунок використання методів: абстракції – при з'ясуванні сутності та місця партнерства в системі вищої освіти; наукового узагальнення – при встановленні переваг партнерських відносин для розвитку вищої освіти; структурно-функціонального аналізу – для виділення основних функцій та видів партнерства при переході на модель вищої освіти для сталого розвитку.

Результати. У статті уточнена сутність партнерства як прикладного механізму модернізації вищої освіти; сформульовано специфічні ознаки партнерства у сфері вищої освіти для цілей сталого розвитку, а також обґрунтовано основні види та функції партнерства для переходу українських вузів на модель вищої освіти

Партнерські відносини для цілей ВОСР розділені на два типи: внутрішні та зовнішні. Показано, що на першому етапі імплементації ідей ВОСР важливе зовнішнє партнерство, особливо з «зеленим» університетом. Разом з тим таке партнерство може дати суттєвий ефект тільки спираючись на системну консолідацію внутрішніх зусиль, оскільки проривні інновації, якими є принципи ВОСР, неможливі без внутрішніх перетворень – об'єднання зусиль усіх членів університетської спільноти.

Новизна. З'ясовано відмінності і показано взаємозв'язок внутрішнього і зовнішнього партнерства для просування принципів вищої освіти для сталого розвитку. На основі аналізу досвіду партнерських відносин ДВНЗ «Національний гірничий університет» та Бранденбурзького технічного університету Коттбус-Зенфтенберг розроблено напрями підвищення рівня знань та поінформованості щодо різних аспектів сталого розвитку.

Практична значимість. Запропоновані заходи щодо імплементації моделі вищої освіти в інтересах сталого розвитку в діяльність українських університетів допоможуть підпорядкувати принципи та зміст вищої освіти ідеям сталого розвитку суспільства.

Ключові слова: сталий розвиток, вища освіта для сталого розвитку, партнерство зовнішнє і внутрішнє, партнерство університетів.

Література

1. We the Peoples: The Role of the United Nations in the 21st Century. Secretary-General Report of 27 March 2000, UN Doc. A/54/2000 (Millennium Report).
2. UNESCO Roadmap for Implementing the Global Action Programme on Education for Sustainable Development. Resolution adopted on the report of the ED Commission at the 16th plenary meeting, on 19 November 2013 // United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization, 2014, p. 37.
3. UN Decade of Education for Sustainable Development: Final Report // United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization. – 2014, p. 198.
4. Aichi-Nagoya Declaration on Education for Sustainable Development // United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization. – 2014.
5. Швець В. Я. Імплементация идей устойчивого развития в учебные программы студентов экономических специальностей / В. Я. Швець, Л. Л. Палехова, Д. А. Палехов, А. Л. Иванников // Економічний вісник НГУ. – № 2. – 2014. – С. 114–119.
Shvetz V. Ya. *Implementatsiia idey ustoychivogo razvitiia v uchebnye programmy studentov ekonomicheskikh spetsialnostey* [Implementing the ideas of sustainable development in the curriculum of economic specialties] / V. Ya. Shvetz, L. L. Palekhova, D. A. Palekhov, A. L. Ivannikov // *Naukoviy visnyk NGU*. – № 2. – 2014. – P. 114–119.
6. Белан Д. Освіта для сталого розвитку / Д. Белан // Теорія і практика управління соціальними системами. – 2013. – № 2. – С. 127–132.
Belan D. *Osvita dlay stalogo rozvytku* [Education for sustainable development] / Belan D. // *Teoria i praktyka upravlinnya sotsialnymy systemamy* [Theory and practice of management of social systems]. – 2013. – № 2. – P. 127–132.
7. Боголюбов В. М. Концептуальні підходи до формування освіти для сталого розвитку / В. М. Боголюбов // III-й Всеукраїнський з'їзд екологів з міжнародною участю (Екологія / Ecology – 2011), 21–24 вересня, 2011: збірник наукових статей. – Вінниця : ВНТУ, 2011. – Том 2. – С. 665–667.
Boholyubov V. M. *Kontseptualni pidkhody do formuvannya osvity dlya staloho rozvytku* [Conceptual approaches to formation of education for sustainable development] / V. M. Boholyubov // *III-y Vseukrayinskyy zyzid ekologiv z mizhnarodnoyu uchastyu (Ekolohiya / Ecology – 2011), 21–24 veresnya, 2011: zbirnyk naukovykh statey* [III All-Ukrainian congress of ecologists with international participation (Ecology / Ecology – 2011), 21–24 September 2011: collection of scientific articles]. – Vinnitsa: VNTU, 2011. – Volume 2. – P. 665–667.
8. Лебедевич С. І. Щодо концепції екологізації університетської освіти в Україні / С. І. Лебедевич // Науковий вісник НЛТУ. – 2013. – Вип. 23.14. – С. 382–384.
Lebedevych S. I. *Shchodo kontseptsiyi ekolohizatsiyi universytetskoyi osvity v Ukrayini* [As for the concept of greening of university education in Ukraine] / S. I. Lebedevych // *Naukovyy visnyk NLTU*. – 2013. – Vol. 23.14. – P. 382–384.
9. Шмидт М., Палехов Д. А., Швець В. Я., Палехова Л. Л. Изменение парадигмы высшего образования для целей устойчивого развития / М. Шмидт, Д. А. Палехов, В. Я. Швець, Л. Л. Палехова // Управление устойчивым развитием в условиях переходной экономики: монография. – Днепропетровск-Коттбус: НГУ-БТУ, 2015. – С. 365–378.
Schmidt M., Palekhov D., Shvetz V., Palekhova L. *Izmeneniye paradigmy vysshego obrazovaniya dlya tseley ustoychivogo razvitiya* [Changing the paradigm of higher education for sustainable development] / M. Schmidt, D. A. Palekhov, V. Ya. Shvetz, L. L. Palekhova // *Upravlenie ustoychyvym razvytiem v usloviyakh perekhodnoy ekonomiki: monohrafiya* [Management for sustainable development in transitional economies: monograph]. – Dnepropetrovsk-Cottbus: BTU-NSU, 2015. – P. 365–378.
10. Квит С. М. Инновационность как норма образовательных реформ / С. М. Квит // Зеркало недели. Украина. – № 7, 27 февраля 2009.
Kvit S. *Innovatsionnost kak norma obrazovatelnykh reform* [Innovation as a norm of education reforms] / S. M. Kvit // *Zerkalo nedeli. Ukraina*. – № 7, 27 February, 2009.
11. Elder J. L. Higher education and the clean energy, green economy / J. L. Elder // *EDUCAUSE Review*, 44(6). – 2009. – P. 108–109.
12. Togo M. A systems approach to mainstreaming environment and sustainability in universities: The case of Rhodes University South Africa (Doctoral dissertation) / M. Togo. – Rhodes University, 2009.
13. Wals A. E. J. Sustainability in higher education in the context of the UN DESD: a review of learning and institutionalization processes / A. E. J. Wals // *Journal of Cleaner Production* 62. – 2014. – P. 8–15.
14. Brundiars K., Wiek A., Redman C. L. Real-world learning opportunities in sustainability: From classroom into the real world / K. Brundiars, A. Wiek, C. L. Redman // *International Journal for Sustainability in Higher Education*, 11(4). – 2010. – P. 309–324.
15. Головінов О. М. Науково-практичні аспекти державно-приватного партнерства в освіті / О. М. Головінов, Л. А. Дмитриченко // Економіка та право. – 2013. – № 1. – С. 84–89.
Golovinov O. M. *Dmytrychenko L. Naukovo-praktychni aspekty derzhavno-pryvatnoho partnerstva v osviti* [Scientific and practical aspects of public-private partnerships in education] / O. M. Golovinov, L. A. Dmytrychenko // *Ekonomika ta pravo* [Economics and Law]. – 2013. – № 1. – P. 84–89.
16. Гуляев В. М. Партнерские отношения бизнеса и университетов в обеспечении устойчивого развития предпринимательской деятельности / В. М. Гуляев, Н. Г. Ревенко, С. И. Тарасенко // Управление устойчивым

развитием в условиях переходной экономики: монография. – Днепропетровск – Коттбус : НГУ-БТУ, 2015. – С. 388–402.

Gulyaev V. M. , Revenko N., Tarasenko S. *Partnerskie otnosheniya biznesa i universitetov v obespechenii ustoychivogo razvitiya predprinimatelskoy deyatel'nosti* [Business and universities partnerships in maintaining a stable progress of business activity] / V. M. Gulyaev, N. G. Revenko, S. I. Tarasenko // *Upravlenie ustoychivym razvytiem v usloviyakh perekhodnoy ekonomiki: monografiya* [Management for sustainable development in transitional economies: monograph]. – Dnepropetrovsk-Cottbus : BTU-NSU, 2015. – P. 388–402.

17. Umwelt und Mobilität / Büros Cottbus [Electronic resource]. – Access: <http://www.stura-btu.de/2014/stura/> (last accessed 07.20.2015).